

havet, hvor Norge, Rusland og Canada allerede er langt fremme. Men jeg håber ud fra det svar, som vi har fået fra Statsministeriet, at man virkelig vil følge op på det.

Det er også ting, som jeg ikke alene vil følge op på her i Folketinget, men også i Nordisk Råd og i de fora, hvor jeg kan komme til at tale på vegne af Grønland – i Arktisk Råd, Vestnordisk Råd, i andre fora i Grønland og i Norden og i Arktis.

Som sagt håber jeg, at regeringen vil gøre mere ud af at se på, på hvilke områder Grønland og Danmark kan have et tættere samarbejde, så vi ikke først efter, at vi har taget en beslutning, finder ud af, at det måske ikke er noget, Grønland kan leve op til eller Danmark for den sags skyld.

I har brug for bedre ekspertise i regeringen, hvad Grønland vedrører.

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

Traditionen tro vil jeg også ved denne debat begrænse mine bemærkninger til kun at dreje sig om den del af statsministerens tale, der berørte forholdene mellem Færøerne og Danmark. Lidt ensidigt må man sige, men sådan er nu engang præmisserne for et færøsk medlem af dette høje Ting, der ønsker at stå uafhængig og neutral i forhold til den øvrige danske politik.

For 3 år siden havde vi her i Folketinget en større debat om forholdene mellem Færøerne og Danmark, og derfor vil denne debat i dag næppe tilføre sagen noget nyt. Og statsministerens tale kom heller ikke med noget, som vi ikke har hørt før.

Nu da vi nærmer os et lagtingsvalg, og nu da vi nærmer os et folketingsvalg, kan det være passende at se tilbage på, hvad der egentlig er sket i forholdene mellem vore to lande i denne valgperiode.

Sidste lagtingsvalg i april 1998 banede vej for en koalition på Færøerne bestående af tre partier, der satte sig som mål at oprette den selvstændige færøske stat allerede i indeværende valgperiode. Det var så målsætningen, som beskrevet i landsstyrets regeringsgrundlag, selv om man nu bagefter kan betvivle, hvor megen seriøsitet der har ligget bag.

Løsrivelsen har domineret færøsk politik fuldt og helt de sidste 3 år, men dog er de faktiske resultater ikke til at få øje på. Hvor meget har vi flyttet os til større selvstændighed i denne valgperiode, og hvor meget har vi gjort os økonomisk uafhængige i denne valgperiode?

Vi er ved situationen i april 1998, der har absolut ingen bevægelse været i færøsk selvstændighed, og bloktilskuddet er med de almindelige prisstigninger steget med godt og vel 100 mio. kr. i samme periode.

Hvad gør man så, når man pludselig opdager, at man har sovet i timen? I noget, der ligner desperation, vil man nu med megen hast gennemføre forhandlinger om overtagelse af flere sagsområder allerede inden årets udgang, deriblandt folkekirken, lufthavnen og skolevæsenet. Og med samme hast vil man nedskære bloktilskuddet med et beløb på 300 til 400 mio. kr.

Ved junaftalen fra 1998 om banksagen havde landsstyret en god mulighed for at vise, at man reelt mente noget med større økonomisk uafhængighed.

Man kunne da have påbegyndt nedskæringer af bloktilskuddet, så det nuværende landsstyre også var nødt til at tage konsekvenserne af sin egen politik, men det valgte man ikke at gøre. Derfor mener jeg, at det er politisk unfair nu at sætte gang i en forhastet overtagelse af store sagsområder samtidig med en næsten halvering af bloktilskuddet, hvor man så overlader til et kommende landsstyre at tage de nødvendige konsekvenser af denne politik.

I huj og hast må landsstyret nu oparbejde et politisk alibi til et kommende lagtingsvalg, således at de ikke står helt nøgne, når det gælder spørgsmålet om selvstændighed.

Og devisen er nu overtagelse efter den gamle hjemmestyreløvs, og det er i sig selv lidt paradoksalt.

Ser vi på landsstyrets målsætning om oprettelsen af den suveræne færøske stat, hvad er det så, der står i vejen for at gennemføre denne plan? Landsstyret har et flertal bag sig i Lagtinget, så der kan der absolut ikke være problemer. Regeringen har meldt ud, at man ville respektere ønsket om den suveræne stat, dog med forskellige betingelser, bl.a. omkring den økonomiske overgangstid.

Folketinget har også meget klart tilkendegivet, at man ville respektere og tilslutte sig ønsket om den suveræne stat, hvis det er det, Færøerne ønsker. Så selv om grundloven har sine bestemmelser omkring en løsrivelse, så må vi konstatere, at det efter debatten den 9. maj er den rene formalitet. Så vejen ligger åben for landsstyret, hvis det er den suveræne stat, man ønsker. Vi får en løsrivelse, hvis man ønsker det, vi skal bare være indstillet på at acceptere de vilkår, som